

**UCHWAŁA NR XI/80/2025
RADY POWIATU RACIBORSKIEGO**

z dnia 25 marca 2025 r.

**w sprawie przyjęcia informacji o stanie bezpieczeństwa mieszkańców Powiatu Raciborskiego za
2024 rok**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 15 oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 107, z późn. zm.) w związku z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1443, z późn. zm.) oraz art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 416) oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 145, z późn. zm.)

**RADA POWIATU RACIBORSKIEGO
uchwala, co następuje:**

§ 1. Po zapoznaniu się ze sprawozdaniami przedłożonymi przez szefów powiatowych służb, inspekcji i straży przyjmuje się informację o stanie bezpieczeństwa mieszkańców Powiatu Raciborskiego za 2024 rok stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Raciborskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Radca Prawny

Lidia Chrzan

Przewodniczący Rady

Tomasz Cofała

UZASADNIENIE

Ustawa o samorządzie powiatowym nakłada na Radę Powiatu obowiązek dokonania oceny stanu bezpieczeństwa i porządku na obszarze powiatu. Resortowe ustawy nakładają na Kierowników służb, inspekcji i straży obowiązek dokonania analizy bezpieczeństwa i składania rocznego sprawozdania ze swojej działalności Radzie Powiatu.

Informacja stanowiąca załącznik do niniejszej uchwały stanowi wyraz wypełnienia obowiązku wynikającego z ustaw. Przedłożona informacja stanowi podsumowanie stanu faktycznego w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców powiatu za rok 2024.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest w tym stanie prawnym i faktycznym uzasadnione i celowe.

Kierownik Referatu Bezpieczeństwa i
Zarządzania Kryzysowego

Krzysztof Szydłowski

Przewodniczący Rady

Tomasz Cofała

Załącznik
do Uchwały Nr XI/80/2025
Rady Powiatu Raciborskiego
z dnia 25 marca 2025 r.

**Bezpieczeństwo mieszkańców Powiatu Raciborskiego
Informacja z realizacji zadań
służb, inspekcji i straży powiatowych**

Racibórz, marzec 2025

Zgodnie z Planem Pracy Rady Powiatu Raciborskiego na rok 2025 planowana sesja w miesiącu marcu br. poświęcona jest bezpieczeństwu mieszkańców powiatu raciborskiego. Przed samorządami, strażami, inspekcjami oraz instytucjami odpowiedzialnymi za lokalne bezpieczeństwo publiczne pojawiają się wyzwania i zadania związane z bezpieczeństwem i licznymi przemianami zachodzącymi w życiu społecznym. Wśród nich ważną rolę odgrywają zadania ustawowe nałożone na poszczególne służby, inspekcje i straże oraz inne instytucje, których zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa lokalnej społeczności. Każdego roku przedłożone opracowanie zawiera informację zbiorczą o stanie bezpieczeństwa na obszarze powiatu raciborskiego opracowaną na podstawie złożonych szczegółowych sprawozdań przez Komendantów i Kierowników służb, inspekcji i straży powiatowych wraz z podsumowaniem w następujących blokach tematycznych¹:

- I. Bezpieczeństwo publiczne** - informacja Komendy Powiatowej Policji w Raciborzu, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu oraz Placówki Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej.
- II. Bezpieczeństwo sanitarne oraz weterynaryjne** - informacja Powiatowego Lekarza Weterynarii oraz Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Raciborzu.
- III. Podsumowanie.**

¹ *Sprawozdania z działalności za 2024 rok sporządziły powiatowe służby, inspekcje i straże. Niniejsze opracowanie zawiera najważniejsze kwestie związane z bezpieczeństwem mieszkańców powiatu opracowane na podstawie bardzo szczegółowych i obszernych sprawozdań przedłożonych przez służby, inspekcje oraz straże. Całość opracowania: Referat Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.*

I. Bezpieczeństwo publiczne. Informacja Komendy Powiatowej Policji, Komendy Powiatowej PSP w Raciborzu oraz Placówki Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej

Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu

W 2024 roku Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu stwierdziła ogółem 2761 przestępstw, z czego wykryto 2303 (procent wykrycia 83,0). Na gorącym uczynku zatrzymano 212 sprawców (wobec 16 Sąd zastosował środek zapobiegania czy w postaci tymczasowego aresztowania). Natomiast w 2023 roku Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu odnotowała ogółem 2526 przestępstw, z czego wykryto 2093 (procent wykrycia 82,8). Na gorącym uczynku zatrzymano 267 sprawców (wobec 23 Sąd zastosował środek zapobiegania czy w postaci tymczasowego aresztowania).

W roku 2024 Raciborska jednostka wypracowała wskaźnik wykrycia przestępstw kryminalnych na poziomie – 83,0%, co należy uznać za bardzo dobry wynik plasujący raciborską komendę na piątym miejscu w województwie śląskim pod względem wykrywalności. W zakresie przestępczości narkotykowej w roku 2024 tut. Komenda odnotowała 87 przestępstw z czego wykryto 84. Na gorącym uczynku zatrzymano 28 sprawców.

Funkcjonariusze zwalczający przestępczość gospodarczą stwierdzili w 2024 roku 428 przestępstw. W roku ubiegłym wykryto 241 przestępstw gospodarczych, co daje 56,7 % wykrycia przestępstw gospodarczych. Jednym z celów walki ze sprawcami przestępstw gospodarczych jest pozbawienie ich korzyści płynących z tego typu procederu. Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu w 2024 roku zabezpieczyła mienie o łącznej wartości 1 680 760 zł, zarówno w postaci środków pieniężnych jak i nieruchomości.

W roku 2024, funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Raciborzu, przeprowadzili łącznie 13819 interwencji na terenie powiatu raciborskiego z czego 12 362 w miejscach publicznych oraz 1457 interwencji domowych.

W roku 2024 na terenie powiatu raciborskiego stwierdzono łącznie 212 przypadków przemocy w rodzinie. Przypadki przemocy zostały stwierdzone w wyniku przeprowadzanych interwencji domowych przez funkcjonariuszy policji oraz zgłaszanych przez instytucje pomocowe lub przez samych pokrzywdzonych.

W związku z realizacją zadań związanych z ujawnianiem i zapobieganiem przestępstw, policjanci KPP w Raciborzu pełniący służbę o charakterze prewencyjnym w roku 2024 zatrzymali na gorącym uczynku lub też w bezpośrednim pościgu ogółem 208 sprawców przestępstw.

W roku 2024, funkcjonariusze KPP w Raciborzu zastosowali represje wobec 5848 sprawców wykroczeń, z czego na 3876 sprawców nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego, natomiast wobec 1418 sprawców wykroczeń, zastosowano środki oddziaływania poza karnego w postaci pouczeń a 552 przekazano do rozpatrzenia w ramach czynności wyjaśniających

Ruch drogowy (podstawowe statystyki):

Rok zdarzenia	Liczba zdarzeń	Liczba wypadków	Liczba zabitych	Liczba rannych	Liczba kolizji	Sprawcy nietrzeźwi kierujący
2019	1185	57	8	65	1128	39
2020	937	33	3	36	904	21
2021	1009	41	6	45	968	37
2022	1008	23	1	26	985	24
2023	999	34	1	41	965	21
2024	914	32	3	42	882	18

Główne przyczyny zdarzeń drogowych	Liczba zdarzeń	Liczba wypadków	Liczba zabitych	Liczba rannych	Liczba kolizji
Współwina uczestników ruchu	15	0	0	0	15
Z innych przyczyn	150	1	0	1	149
Z winy kierującego	760	29	2	40	731
Z winy pieszego	4	2	1	1	2

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu.

Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy (KSRG) to integralna część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, mający na celu ratowanie życia, zdrowia, mienia lub środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń. System skupia jednostki ochrony przeciwpożarowej, inne służby, inspekcje, straże, instytucje oraz podmioty, które dobrowolnie w drodze umowy cywilnoprawnej zgodziły się współdziałać w akcjach ratowniczych. Głównym celem KSRG jest zapewnienie ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, w ramach działań podejmowanych przez PSP i inne podmioty ratownicze (ze szczególnym uwzględnieniem OSP), poprzez gaszenie pożarów, likwidację miejscowych zagrożeń (działania ratownicze), ratownictwo chemiczne i ekologiczne, ratownictwo techniczne, ratownictwo medyczne w zakresie udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy (KPP).

Krajowy system ratowniczo-gaśniczy w ramach posiadanych sił i środków współpracuje z właściwymi organami i podmiotami podczas zdarzeń nadzwyczajnych wywołanych zagrożeniem czynnikiem biologicznym, w tym podczas zdarzeń o charakterze terrorystycznym. System opiera się na Państwowej Straży Pożarnej, wiodącej i utrzymywanej z budżetu państwa służbie ratowniczej, jak również Ochotniczych Strażach Pożarnych, utrzymywanych z budżetów samorządowych i dotacji z budżetu państwa. Partnerstwo tych służb oparte jest na wzajemnym współdziałaniu, realizowaniu oczekiwanych przez państwo standardów zadaniowych, organizacyjnych, szkoleniowych, sprzętowych i dokumentacyjnych na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z możliwością organizowania pomocy ratowniczej i humanitarnej zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami.

Komendant Główny PSP jest centralnym organem administracji rządowej w sprawach organizacji KSRG oraz ochrony przeciwpożarowej. Podlega ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, który pełni nadzór nad funkcjonowaniem KSRG. System działa na trzech poziomach administracyjnych odpowiadających strukturze administracyjnej kraju:

- powiatowym - podstawowy poziom wykonawczy, działania prowadzone są przez siły powiatu;
- wojewódzkim - koordynacja i wsparcie działań ratowniczych, kiedy siły powiatu są niewystarczające;
- krajowym - koordynacja i wsparcie działań ratowniczych, kiedy siły województwa są niewystarczające.

Gotowość operacyjna sił i środków KSRG, w szczególności dyspozycyjność, wyszkolenie i wyposażenie w sprzęt ratowniczy, umożliwia ich dysponowanie w trybie pilnym według kryterium obszaru chronionego, tzn. niezbędnych sił i środków do likwidacji lub ograniczenia powstałego nagłego zagrożenia, mogących przybyć na miejsce zdarzenia w najkrótszym czasie. Sieć jednostek ochrony przeciwpożarowej umożliwia dotarcie sił ratowniczych do zagrożonej ludności w ciągu 15 min do 85 % populacji.

Do podstawowych zadań Państwowej Straży Pożarnej należy rozpoznawanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń, organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń,

wykonywanie pomocniczych specjalistycznych czynności ratowniczych w czasie klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń przez inne służby ratownicze, kształcenie kadr dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz powszechnego systemu ochrony ludności, nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych, prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony ludności.

KP PSP w Raciborzu realizuje na poziomie podstawowym zadania w ramach ratownictwa specjalistycznego ratownictwa wodnego, wysokościowego, technicznego, chemiczno – ekologicznego, medycznego, poszukiwawczo – ratowniczego, radiacyjnego.

W jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej wprowadzono system standaryzacji wyposażenia pojazdów pożarniczych i innych środków transportu. Celem tego systemu jest ujednoczenie przede wszystkim typów samochodów pożarniczych i ich minimalnego wymaganego wyposażenia. System ten dotyczy również innych środków transportu, takich jak np. przyczepy i naczepy, kontenery ze sprzętem specjalnym, jednostki pływające, itp.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu posiada sprzęt sprawny, przygotowany do działań ratowniczo – gaśniczych. KP PSP w Raciborzu jest wyposażona zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21.11.2014 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

Na terenie powiatu raciborskiego funkcjonują 52 jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych (w tym 22 jednostki włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego) oraz 1 zakładowa OSP.

Statystyka zdarzeń

ROK 2024

		Pożary					Miejscowe zagrożenia						Alarmy fałszywe				OGÓŁEM ZDARZEŃ
LP.	Powiat / gmina	RAZEM	małe	średnie	duże	bardzo duże	RAZEM	małe	lokalne	średnie	duże	gigantyczne	Razem	Złośliwe	W dobrej wierze	Z inst. wykr.	Ogółem zdarzeń
1	Kornowac	14	13	1	0	0	120	5	110	5	0	0	7	0	7	0	141
2	Krzanowice	12	12	0	0	0	166	13	150	2	1	0	8	0	8	0	186
3	Krzyżanowice	17	15	1	1	0	293	30	252	11	0	0	12	1	9	2	322
4	Kuźnia Raciborska	21	21	0	0	0	140	17	118	5	0	0	21	3	15	3	182
5	Nędza	13	13	0	0	0	82	20	60	2	0	0	5	0	5	0	100
6	Pietrowice Wielkie	10	10	0	0	0	159	8	147	4	0	0	3	1	2	0	172
7	m. Racibórz	79	78	0	0	1	815	113	681	21	0	0	130	3	65	62	1024
8	Rudnik	11	11	0	0	0	98	6	88	4	0	0	3	0	3	0	112
RAZEM:		177	173	2	1	1	1873	212	1606	54	1	0	189	8	114	67	2239

ROK 2023

		Pożary					Miejscowe zagrożenia						Alarmy fałszywe				OGÓŁEM ZDARZEŃ
LP.	Powiat / gmina	RAZEM	małe	średnie	duże	bardzo duże	RAZEM	małe	lokalne	średnie	duże	gigantyczne	Razem	Złośliwe	W dobrej wierze	Z inst. wykr.	Ogółem zdarzeń
1	Kornowac	4	4	0	0	0	45	1	41	3	0	0	0	0	0	0	49
2	Krzanowice	9	8	1	0	0	42	5	36	1	0	0	1	0	1	0	52
3	Krzyżanowice	16	14	2	0	0	153	11	129	13	0	0	7	0	6	1	176
4	Kuźnia Raciborska	18	17	1	0	0	107	7	95	5	0	0	11	2	9	0	136
5	Nędza	17	15	2	0	0	70	3	65	2	0	0	4	0	4	0	91
6	Pietrowice Wielkie	7	7	0	0	0	127	4	113	10	0	0	5	2	2	1	139
7	m. Racibórz	94	94	0	0	0	683	262	406	15	0	0	100	9	47	44	877
8	Rudnik	6	6	0	0	0	50	4	45	1	0	0	4	0	3	1	60
RAZEM:		171	165	6	0	0	1277	297	930	50	0	0	132	13	72	47	1580

Działalność kontrolno-rozpoznawcza.

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. sekcja kontrolno – rozpoznawcza przeprowadziła kontrole stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego w 51 obiektach użyteczności publicznej, m.in. placówkach oświatowych, obiektach administracyjno - biurowych, 11 obiektach zamieszkania zbiorowego, 21 obiektach mieszkalnych wielorodzinnych, 29 obiektach produkcyjno-magazynowych w zakładach pracy, placach składowych oraz stacjach paliw. W wyżej wymienionym okresie przeprowadzono również 7 kontroli obszarów leśnych. W ramach powyższych czynności przeprowadzono 6 kontroli obiektów wypoczynku dzieci i młodzieży oraz 2 kontrole w zakładach stwarzających zagrożenie dla ludzi i środowiska.

W minionym roku przeprowadzono na terenie powiatu łącznie 120 kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych i kontroli sprawdzających realizację zaleceń wydanych w decyzjach administracyjnych, a funkcjonariusze sekcji uczestniczyli w 28 odbiorach w trybie art. 56 Prawa budowlanego.

Usunięcie stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości w zakresie stanu bezpieczeństwa pożarowego egzekwowane było w drodze decyzji administracyjnych wydawanych przez Komendanta Powiatowego PSP. Łącznie od 01.01.2024 roku do 31.12.2024 roku ujawniono 151 nieprawidłowości w trakcie przeprowadzania czynności kontrolno – rozpoznawczych. W związku z powyższym Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu wydał 22 decyzji administracyjnych dotyczących usunięcia stwierdzonych uchybień, w tym decyzji stwierdzających stan zagrożenia życia ludzi.

W 2024 roku, w porównaniu z danymi z lat 2013 – 2024 ilość wyjazdów do zdarzeń, w których wystąpiło podejrzenie zagrożenia zatrucia tlenkiem węgla uległa zwiększeniu i wyniosła 42 przypadków. W poprzednim roku w trakcie tych zdarzeń odnotowano 9 osób poszkodowanych z podejrzeniem zatrucia tlenkiem węgla, nie zanotowano ofiar śmiertelnych w wyniku zatrucia tlenkiem węgla.

Występowanie podwyższonych stężeń tlenku węgla ma miejsce głównie w budynkach wielorodzinnych w okresie grzewczym – od października do marca i jest spowodowane w przeważającej większości nieprzeprowadzaniem przez właścicieli, zarządców lub użytkowników przeglądów instalacji i urządzeń grzewczych zgodnie z przepisami prawa oraz zaleceniami producentów, wadliwie działającą wentylacją grawitacyjną, nieprawidłową eksploatacją urządzeń grzewczych. W przypadkach ujawnienia nieprawidłowości sporządzano wystąpienia do zarządców budynków mieszkalnych jedno i wielorodzinnych dotyczące usunięcia wad instalacji i urządzeń mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe.

W 2024 roku czterokrotnie przeprowadzono kompleksową kontrolę przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie oraz Nadleśnictwie Rybnik. W decyzji pokontrolnej nakazano uzupełnić brakujące oznakowanie oraz zapewnić przejezdność dojazdów pożarowych.

W 2024 r. przeprowadzono czynności kontrolno - rozpoznawcze w zakładzie produkcyjnym Henkel, który jest zaliczony do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Ponadto na wniosek Centrum Logistycznego przy ul. Jasnej w Raciborzu oraz po przeprowadzeniu kontroli obiekt został włączony do Zakładów

o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Obiekt został zakwalifikowany do ZZR ze względu na magazynowanie łatwopalnych aerozoli w metalowych pojemnikach jednostkowych z wyrobami kosmetycznymi i toaletowymi w ilości do 150 Mg.

W celu podwyższenia poziomu i jakości prowadzonej działalności kontrolno -rozpoznawczej funkcjonariusze realizujący te zagadnienia uczestniczyli w odprawach, naradach, konferencjach organizowanych przez Komendę Wojewódzką PSP w Katowicach.

Ponadto strażacy wykonujący czynności kontrolno - rozpoznawcze na bieżąco gromadzą dane z ustaleń dokonanych w toku tych czynności dla obszaru powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz współdziałają z innymi instytucjami na rzecz poprawy bezpieczeństwa powiatu.

Informacja na temat działań przeciwpowodziowych na terenie powiatu raciborskiego we wrześniu 2024 r.

Na skutek długotrwałych i intensywnych opadów atmosferycznych wystąpiło wezbranie stanu wody w rzece Odra gdzie we wszystkich punktach pomiarowych na terenie powiatu zostały znacznie przekroczone stany alarmowe. Nastąpiło wezbranie lokalnej rzeki Rudka na terenie Gminy Kuźnia Raciborska i potoku Bełk na terenie gminy Krzyżanowice. W gminie Krzanowice doszło do wezbrania rzeki Biała Woda, dodatkowo zbiornik retencyjny na terenie miejscowości Krzanowice wypełniony był w znacznym stopniu. Workami z piaskiem zabezpieczano okna i drzwi do piwnic budynków, budowano obwałowania w celu ograniczenia strat wśród mieszkańców w razie wylania rzeki.

W początkowym okresie akcji przeciwpowodziowej tj. od 14 września, działania strażaków PSP i OSP skupiały się na monitorowaniu wałów oraz ustawieniu szandorów w miejscowości Grzegorzowie i Turze, zabezpieczaniu posesji workami z piaskiem, pompowaniem zalanych piwnic i obiektów, ewakuacją ludzi, zwierząt i mienia z zagrożonych powodzią terenów. W późniejszym okresie prowadzeniem działań mających na celu utrzymanie funkcjonowania przepompowni w miejscowości Ciechowice i Turze. W godzinach wieczornych powołano sztab w Urzędzie Gminy Krzyżanowice w związku z sytuacją powodziową. Podjęto decyzję o ewakuacji w miejscowości Chałupki ulic Łąkowej oraz Bogumińskiej do DK 78, oraz miejscowości Zabełków ulicy Bocznej, Młyńskiej, Polnej, Odrzańskiej i Bogumińskiej. W porze nocnej zorganizowano spotkania z mieszkańcami, gdzie Starosta Raciborski wraz z Komendantem Powiatowym PSP w Raciborzu oraz zastępcą Wójta gminy przekazał informację o konieczności ewakuacji ludzi zamieszkujących w/w ulice. Działania strażaków w porze nocnej skupiły się na umocnieniu wałów na rzece Odrze w rejonie miejscowości Chałupki i Zabełków oraz w miejscowości Krzanowice. Kontrolowano stan zbiornika retencyjnego i stan Rzeki Biała Woda. W kolejnym dniu działania przeciwpowodziowe prowadzone były już w całym powiecie. Najpoważniejsze miejsca gdzie skupione były największe ilości sił i środków to gmina Krzyżanowice - rzeka Odra od przejścia granicznego w Chałupkach do Krzyżanowic. Cały czas monitorowano prognozy przepływu wody oraz wysokość poziomu wody na rzece Odra. Ewakuowano 141 osób z miejscowości Chałupki i Zabełków, 47 domostw. Umacniano wały workami z piaskiem. Usuwano skutki zalania dróg, posesji, budynków po porannych ulewach w Krzyżanowicach, Nowej Wiosce, Owsiszczach, Zabełkowie. W miejscowości Krzanowice doszło do przelania zbiornika

retencyjnego, zalane zostały ulice: Zawadzkiego, Srebrna Góra, Długa, Mikołaja. Ponadto przesiąkać zaczął wał na drugim zbiorniku przy ulicy Kolejowej. Działania były skupione na przepompowywaniu zbiornika oraz umacnianiu wału przy użyciu plandek i worków z piaskiem. Po opadnięciu stanu wody w rzece działania zastępów polegały na pompowaniu wody z piwnic, pomocy mieszkańcom w usuwaniu skutków zalania domów, usuwaniu błota z jezdni. Na rzece Psina w miejscowości Bieńkowice woda się rozlała na pola i stwarzała zagrożenie dla najbliższych zabudowań. Zorganizowano miejsce pracy sztabu oraz rezerwę w miejscowości Roszków. Zadysponowano 2 kompanie OSP z Wojewódzkiego Odvodu Operacyjnego. Na miejsce przybyła grupa Operacyjna Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP oraz 50 żołnierzy WOT. Zadysponowano siły środki z całego powiatu (52 OSP), w tym pompy dużej wydajności. Nieprzejezdne drogi w powiecie raciborskim były na drodze krajowej 45 na odcinku Chałupki – Krzyżanowice oraz nr 78 na odcinku Chałupki – Zabełków, drodze z Bojanowa do Borucina. Zamontowano szandory w Turzu, Grzegorzowicach, które też uniemożliwiały przejazd na terenie powiatu.

W godzinach wieczornych otrzymano informację z Urzędu Gminy Kuźnia Raciborska, iż poziom wody w zbiorniku Elektrowni Rybnik rośnie i osiąga stan krytyczny. W Urzędzie gminy około godziny 19 miało miejsce spotkanie zespołu kryzysowego. Przeprowadzono wizję lokalną na terenach zalewowych w gminie Kuźnia Raciborska oraz podjęto decyzje o głównych kierunkach działań. Zarządzono ewakuację ulicy Krótkiej i Parkowej w miejscowości Rudy, Sportowej w Rudzie Kozielskiej oraz ulic Słowackiego, Łącznej, Ogrodowej, Kolejowej, Drzymały, Krzyżowej i Żwirowej w Kuźni Raciborskiej. W porze nocnej zorganizowano spotkania z mieszkańcami, gdzie Starosta Raciborski wraz z Komendantem Powiatowym PSP w Raciborzu oraz zastępcą Wójta gminy przekazał informacje o konieczności ewakuacji ludzi zamieszkujących ww. ulice. W miejscowości Rudy działania polegały na zabezpieczeniu workami z piaskiem domostw na prawym brzegu dopływu rzeki Ruda. W miejscowości Ruda Kozielska rzeka groziła zalaniem pól uprawnych i odcięciu kilku domostw od dostępu do drogi publicznej ul. Sportowa. Mieszkańcy nie wyrazili zgody na ewakuację. Głównym kierunkiem działań zastępów w Kuźni Raciborskiej była obrona domostw przy ul. Sienkiewicza, Reja, Matejki, Czarnieckiego. Działania zastępów polegały na układaniu worków z piaskiem wzdłuż ulicy Sienkiewicza o długości 1000 m. oraz 120 m. zapór przeciwpowodziowych.

W porze nocnej ze względu na sytuację na zbiorniku Elektrowni Rybnik podjęto również działania w miejscowości Nędza mające na celu zabezpieczenie domostw workami z piaskiem w rejonie rzeki Sumina. W działania zaangażowane były zastępy OSP z gminy Nędza, kompania WOO Lubliniec oraz żołnierze WOT.

W kolejnym dniu – 16 września działania skupiały się głównie w miejscowości Turze i Ciechowice w rejonie przepompowni, gdzie ustawione były pompy wysokiej wydajności, aby wspomóc pracę przepompowni. Strażacy umacniali wały workami z piaskiem oraz zaporami przeciwpowodziowymi najbardziej zagrożone miejsca.

W innych rejonach powiatu działania polegały na likwidacji skutków wysokiego poziomu wody. Działania skupiały się głównie na terenie miejscowości Chałupki, Zabełków oraz Krzanowice. Tam działania głównie polegały na pompowaniu zalanych budynków, piwnic, posesji po podwyższonych stanach wody.

W dniu 17 września pojawiły się nieprawdziwe informacje o przeciekającym wale na zaporze czołowej. Zwołano briefing prasowy mający na celu przedstawienie aktualnej i faktycznej sytuacji.

Sytuacja powodziowa na terenie gminy Kuźnia Raciborska oraz gminy Nędza stabilizowała się. W wyniku działań strażaków udało się zapobiec zalaniu przepompowni w Ciechowicach. Dodatkowo pompy dużej wydajności w połączeniu z pompami zamontowanymi w przepompowni spowodowały znaczne obniżenie się poziomu wody w cieku wodnym Łęgoń. Prewencyjnie ustawiane były również dodatkowe pompy przy przepompowni w miejscowości Turze. W gminie Kuźnia Raciborska w dalszym ciągu prowadzone były działania, które miały na celu zapobiec skutkom ewentualnej cofki z rzeki Odra. Sytuacja powodziowa na terenie zbiornika „Racibórz Dolny” była stabilna. Pracownicy RZGW w Gliwicach na bieżąco monitorowali stan wałów na terenie zbiornika, strażacy monitorowali stan obwałowań wzdłuż rzeki Odra. Zbiornik „Racibórz Dolny” przyjął ok. 147 mln m³ wody.

W godzinach popołudniowych zauważono plamy substancji ropopochodnej na rzece Odra w Chałupkach. Ze względu na wartki nurt wezbranej rzeki oraz płynące konary i drzewa brak możliwości ustawienia zapór olejowych na rzece, a tym samym nie było możliwości zastosowania separatorów i skimerów. Nurt i płynące rzeką elementy nie pozwalały również na użycie rękawów sorpcyjnych. Sprawdzono również możliwości podjęcia działań w niższym biegu rzeki na obszarze zbiornika retencyjnego „Racibórz Dolny”. Ograniczenie stanowiły wystające ponad wodę części maszyn wydobywczych kopalni piasku, liczne drzewa i wyspy uciezkowe dla dzikiej zwierzyny. O zaistniałym zdarzeniu telefonicznie poinformowano pracownika WIOŚ. W związku z powyższymi zagrożeniami KDR podjął decyzję o przerwaniu działań.

W dniu 18 września działania zastępów straży pożarnej skupiały się na monitorowaniu wałów przeciwpowodziowych na rzece Odrze, Zbiornika „Racibórz Dolny” oraz Polderu Buków. Poziom wody na większości rzek w naszym powiecie systematycznie opadał. Sytuacja powodziowa na terenie zbiornika „Racibórz Dolny” była stabilna. Wypływ ze zbiornika Racibórz Dolny był większy niż napływ wody powodziowej, co było oczekiwanym zjawiskiem. Ponadto działania strażaków polegały na pompowaniu wody z zalanych budynków, piwnic, posesji jak również z oczyszczalni ścieków w Raciborzu.

W kolejnych dniach sytuacja powodziowa na całym terenie powiatu raciborskiego była stabilna.

Straż Graniczna – informacja placówki SG w Rudzie Śląskiej.

Placówka Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej obejmuje obecnie obszar 5 powiatów: raciborski, wodzisławski, gliwicki, mikołowski i rybnicki oraz 7 miast na prawach powiatu: Bytom, Gliwice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Rybnik, Świętochłowice oraz Zabrze. Łączna powierzchnia terenu na którym działa obecnie placówka wynosi 2 514,762 km², który zamieszkuje 1 454 301 osób, co stanowi 31,9 % ogółu ludności województwa śląskiego.

W strefie realizacji zadań placówki znajduje się obszar, w którym ze względu na stopień zurbanizowania występują lub mogą występować, znaczne zagrożenia w obszarach nielegalnej migracji, legalności zatrudnienia cudzoziemców, przestępczości narkotykowej i akcyzowej oraz związane ze zjawiskiem handlu ludźmi.

Placówka realizuje zadania w powiatach przygranicznych tj.; raciborskim i wodzisławskim na odcinku granicy państwowej z Republiką Czeską od znaku granicznego II/45/6 do znaku I/148a. Długość odcinka wynosi 73,8 km.

Jednym z głównych zadań realizowanych przez SG jest podejmowanie czynności służbowych w zakresie kontroli przemieszczania się cudzoziemców na przebiegających szlakach komunikacyjnych w aglomeracji śląskiej.

Działania na szlakach skupione są w głównej mierze na autostradach: **A4**, **A1**, drogach krajowych, DK-78, DK-81, DK-88, DK-94, dworcach PKS, PKP i międzynarodowych liniach autobusowych.

Czynnikami warunkującymi działania funkcjonariuszy Placówki Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej w 2024 r. były: wzrost zagrożenia migracyjnego na granicy białoruskiej wywołany działaniami hybrydowymi oraz zbrojne działania wojenne rozpoczęte przez Federację Rosyjską na terytorium Ukrainy.

Wzmocnienie granicy wschodniej na odcinku białoruskim i ukraińskim, poprzez oddelegowania funkcjonariuszy SG, wpływały na priorytety realizacji czynności służbowych w terytorialnym zasięgu placówki.

Realizując przedsięwzięcia ukierunkowane na zapewnieniu bezpieczeństwa w pow. raciborskim podejmowano działania kontrolne i rozpoznawcze w zakresie: legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP, przeciwdziałaniu nielegalnej migracji, wywiady środowiskowe.

Funkcjonariusze SG w powiecie raciborskim realizowali zadania na szlakach o znaczeniu międzynarodowym tj. na trzech szlakach drogowych:

- **DK nr 45** - Zabełków - Racibórz - Opole;
- **DK nr 78** - Chałupki - Wodzisław Śl. – Rybnik;
- **DK nr 916** – Racibórz – Pietraszyn.

W 2024 r. na szlakach drogowych przebiegających przez powiat raciborski funkcjonariusze SG podjęli czynności służbowe:

- wylegitymowano 309 osób,
- skontrolowano 218 pojazdów,
- przeprowadzono 7 kontroli legalności pobytu (kontrolami objęto 8 cudzoziemców).

Każda wyjeżdżająca z siedziby placówki grupa funkcjonariuszy SG udając się do miejsca realizacji zadań w kierunku powiatu raciborskiego prowadziła patrolowanie dróg, miejscowości przygranicznych celem ustalania miejsc przebywania oraz ewentualnego

przemieszczania się cudzoziemców. Biorąc pod uwagę, że były to służby pełnione o różnych porach dnia pojazdami oznakowanymi, to czynności te wpływały na prewencyjność i przekładały się bezpośrednio na zapewnianie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców powiatu.

Funkcjonariusze Śląskiego Oddziału Straży Granicznej w Raciborzu oraz Placówki Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej uczestniczyli w programach i akcjach o skali ogólnopolskiej, mających jednocześnie bezpośrednie przełożenie na poziom bezpieczeństwa na terenie powiatu raciborskiego. Wykonywali czynności na terenie powiatu raciborskiego polegające na weryfikacji obywateli państw podwyższonego ryzyka.

W stosunku do 361 cudzoziemców (zamieszkałych na terenie powiatu raciborskiego) wydano opinie, czy ich wjazd i pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego z czego 5 zaopiniowano negatywnie.

Wszczęto w powiecie raciborskim 2 kontrole legalności zatrudnienia, w których objęto kontrolą 6 cudzoziemców. Przyjęto 7 wniosków o ochronę międzynarodową od cudzoziemców zamieszkujących powiat raciborski.

Funkcjonariusze Placówki SG w Rudzie Śląskiej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku prawnego na terenie powiatu raciborskiego na stałe współpracują z Policją, Inspekcją Transportu Drogowego, Krajową Administracją Skarbową, oraz funkcjonariuszami Policji czeskiej.

II. Bezpieczeństwo sanitarne oraz weterynaryjne – informacja Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz informacja Powiatowego Lekarza Weterynarii w Raciborzu.

Informacja Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Misją państwowej inspekcji sanitarnej jest realizacja zadań z zakresu zdrowia publicznego, w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Podejmowane działania służą zapewnieniu bezpieczeństwa sanitarnego na podległym terenie poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska. Szczególne działania o szerokim zakresie prowadzone są w kierunku szerzenia oświaty zdrowotnej.

Z uwagi na przedłożenie przez Dyрекcję PSSE w Raciborzu bardzo obszernego sprawozdania z działalności w zakresie realizacji zadań sanitarno-epidemiologicznych, poniżej opisano wnioski będące efektem pracy tut. Stacji.

W zakresie epidemiologii.

1. W 2024 r. nie odnotowano zachorowań na błonicę, botulizm, czerwonkę, ostre porażenie wiotkie u dzieci do 14 lat, tężec.
2. Zarejestrowano wystąpienie pojedynczego przypadku Legionellozy (ostatni przypadek zarejestrowano w 2018 roku).
3. Wzrost zapadalności w odniesieniu do 2023 roku zaobserwowano w przypadku następujących chorób: inne bakteryjne zatrucia pokarmowe nie określone, płonica (szkarlatyna), różyczka, krztusiec, nagminne zapalenie przyusznic (świnka), zakażenia

- jelitowe o etiologii wirusowej, borelioza, giardioza (lamblioza), grypa wywołana zidentyfikowanym wirusem i kiła.
4. Spadek zapadalności w odniesieniu do roku 2023 wystąpił w przypadku następujących chorób: zatrucia pokarmowe pałeczką salmonella, biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, ospa wietrzna, gruźlica, COVID-19, choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae* (choroba inwazyjna), salmonelozę – posocznice.
 5. Na terenie powiatu raciborskiego w roku 2024 zgłoszono 541 przypadków zachorowań na COVID -19, z czego 35 osób wymagało hospitalizacji. Z powodu ciężkiego przebiegu choroby zmarło 2 mieszkańców powiatu.
 6. Od stycznia do końca grudnia 2024 r zarejestrowano w powiecie raciborskim 45 przypadków krztuśca - rok wcześniej odnotowano pojedynczy przypadek.
 7. W powiecie raciborskim wszechpialność dzieci podlegających uodpornieniu na odrę świnkę i różyczkę w roku 2023 wynosiła 96,3%.
 8. Na dzień 31.12.2024 r. w rejestrze „niezaszczepionych” widnieje 283 dzieci, których rodzice nie wyrazili zgody na szczepienie. W roku 2024 do rejestru wpisano 24 nowe przypadki tzw. „uchylających się od szczepień”.

W Zakresie higieny komunalnej.

1. Jakość wody do spożycia nie budziła zastrzeżeń w przypadku wody dostarczanej dla mieszkańców.
2. W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Raciborzu dodatkowo prowadził wzmocniony nadzór nad jakości wody do spożycia w całym powiecie raciborskim w związku z zagrożeniem powodziowym, które wystąpiło we wrześniu 2024r. Podjęto współpracę z przedsiębiorcami wodociągowymi, zobowiązano do monitorowania sytuacji i zgłaszania wszystkich zagrożeń do PSSE w Raciborzu. Przeprowadzono kontrolne badania wody we wszystkich wodociągach w powiecie w związku z zachwianiem równowagi w stosunkach wodnych pomimo faktu, że żadne z ujęć wodociągowych nie było zalane/podtopione wodą.
3. W roku 2024 przeprowadzono wzmocnione działania edukacyjno-informacyjne związane z występowaniem bakterii *Legionella Sp.* w środowisku wodnym tj. w instalacjach wody ciepłej, systemach klimatyzacji i innych urządzeniach wytwarzających aerozol powietrzny. Podmiotom prowadzącym działalność typu obiekty hotelarskie (budynki zamieszkania zbiorowego) przypominano o obowiązku i / lub zobowiązywano do przeprowadzania badań laboratoryjnych na obecność tych bakterii z częstotliwością określoną w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
4. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego wykonywał badania jakości ciepłej wody w celu wykrywania bakterii *Legionella sp.*, W 2024 r. pobrano łącznie 88 prób wody, 6 prób wykazało przekroczenie dopuszczalnych norm, wykazując skażenie bakteriami *Legionella sp.* w stopniu średnim. W każdym z przypadków podmioty przeprowadzały działania naprawcze skutkujące eliminacją zanieczyszczenia.
5. W roku 2024 zarządzający pływalniami przeprowadzali badania mikrobiologiczne i fizykochemiczne jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej i urzędowej zgodnie

z zatwierdzonymi harmonogramami. Jakość wody pod względem mikrobiologicznym w nadzorowanych przez PPIS pływalniach nie budziła zastrzeżeń.

W zakresie higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku.

W roku 2024 zwiększył się odsetek próbek kwestionowanych (w roku 2023 wynosił 2,6%, natomiast w 2024 r. – 4,6%). W 2024 r. kwestionowano 9 próbek zmiotków lub wytrzepeków pobranych w piekarniach oraz 14 próbki środków spożywczych.

Liczba zdyskwalifikowanych próbek zmiotków i wytrzepeków pobranych w piekarniach wzrosła w stosunku do roku poprzedniego (w 2023 r. zakwestionowano 30% prób, w 2024 r. – 43% prób).

Pomimo zadań dodatkowych wynikających z akcji koordynowanych przez ŚPWIS oraz kontroli na wnioski stron, interwencji, główne zamierzenia i plany przewidziane na 2024 rok zostały zrealizowane.

W 2024 r. realizowano porozumienie na szczeblu lokalnym z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa dotyczące nadzoru nad działalnością w zakresie produkcji pierwotnej produktów pochodzenia roślinnego. W ramach realizowania porozumienia z dnia 20 stycznia 2015 r. pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa Głównym Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska przeprowadzono 2 wspólne kontrole z elementem poboru prób u producentów.

W roku 2024 zmniejszyła się liczba wniosków o dokonanie granicznej kontroli sanitarnej (dotyczy eksportu wyrobów cukierniczych).

W 2024 r. 2 pracowników ukończyło szkolenie organizowane w ramach The Better Training Safer Food organizowanych przez Komisję Europejską w obszarze środków ulepszających żywność (Food Improvement Agents).

W zakresie higieny dzieci i młodzieży.

W wyniku prowadzonego w 2024 r. nadzoru nad placówkami nauczania i wychowania, a także nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży stwierdzono:

1. Stan sanitarno-techniczny części placówek nauczania i wychowania na terenie powiatu raciborskiego wymagał lub nadal wymaga poprawy. Zauważyć należy, że remonty i modernizacje dokonywane są jednak nie tylko w następstwie prowadzonej działalności represyjnej, ale i z inicjatywy organów prowadzących i dyrekcji placówek.
2. Ponad połowa uczniów klas IV-VIII objętych oceną dostosowania ławek i krzeseł do ich wzrostu korzystała z mebli nieodpowiednio dobranych. Natomiast liczba przedszkolaków i uczniów klas I-III siedzących nieprawidłowo spadła w odniesieniu do roku 2023. Należy dążyć do tego, aby nie tylko przedszkolaki i uczniowie klas I-III (którzy spędzają większość czasu w 1 sali lekcyjnej), ale także uczniowie klas IV-VIII (w tym także uczniowie, którzy w przypadku systemu pracownianego – zmieniają sale po każdej lekcji) mieli dostosowane stanowisko pracy (stolik/ławkę i krzesło) do swojego wzrostu.
3. Mimo odnotowania mniejszej liczby uczniów noszących zbyt ciężkie tornistry/plecaki, w porównaniu z rokiem 2023 (w 2024 r. - 16% uczniów klas IV-VIII objętych badaniem nosiła zbyt ciężkie tornistry/plecaki; w 2023 r. było to 21% uczniów klas IV-VI), to problem ciężkich tornistrów/plecaków wciąż pozostaje aktualny. Należy zwracać uwagę, aby miejsca

wskazane w placówce na pozostawienie przez uczniów części podręczników i przyborów szkolnych faktycznie umożliwiały uczniom pozostawienie w nich w/w rzeczy (niejednokrotnie np. w szafkach służących do przechowywania odzieży wierzchniej, po włożeniu do nich kurtki i butów, brak jest już miejsca na podręczniki czy przybory szkolne).

4. Wzrosła (w odniesieniu do roku 2023) liczba placówek, w których przedszkolaki myły zęby. Jest to jednak nadal mniej niż połowa placówek skontrolowanych i będących w ewidencji.
5. Istotnym problemem higienicznym nadal pozostaje zjawisko występowania wszawicy w placówkach oświatowych. Współpraca dyrekcji placówki, nauczycieli, rodziców dzieci i pielęgniarki szkolnej jest niezwykle ważna w celu jego rozwiązania. Najważniejszą rolę w zwalczaniu i ograniczaniu rozprzestrzeniania się wszawicy odgrywają jednak rodzice/opiekunowie dzieci, a ich zaangażowanie i skoordynowanie działań jest niezbędnym warunkiem skutecznego rozwiązania problemu.
6. W 2024 r. na terenie powiatu raciborskiego dzieci i młodzież, podobnie jak w roku 2023, wypoczywały nie tylko w ramach zorganizowanego wypoczynku w miejscu zamieszkania, ale również w ramach wypoczynku całodobowego. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie zapewnienia uczestnikom poszczególnych turnusów bezpieczeństwa i odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych. Z uwagi na fakt ujawnienia w minionym roku tzw. turnusów „dzikich”, przypomnienia wymagała kwestia konieczności dopełnienia przez organizatorów wypoczynku obowiązku zgłoszenia kuratorowi oświaty, właściwemu ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora wypoczynku, zamiaru zorganizowania wypoczynku.

W zakresie higieny pracy.

1. Większość zakładów pracy na terenie powiatu to zakłady małe, zatrudniające do 9 pracowników (w roku 2024 pod nadzorem PSSE w Raciborzu było 239 takich zakładów, co stanowi ponad 50% wszystkich zakładów znajdujących się w ewidencji) oraz zakłady zatrudniające od 10 do 50 pracowników (w roku 2024 pod nadzorem PSSE w Raciborzu było 173 takie zakłady, co stanowi ok. 37 % wszystkich zakładów znajdujących się w ewidencji).
2. Wśród zakładów objętych ewidencją najwięcej pracowników zatrudnionych jest w zakładach zakwalifikowanych do grup 22 Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) - Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, gdzie zatrudnienie znajduje 11844 osoby, co stanowi ponad 50% wszystkich pracowników objętych nadzorem.
3. Najpoważniejszy problem natury higienicznej w nadzorowanych zakładach pracy stanowi narażenie zawodowe na czynniki fizyczne, wśród których największą skalę zagrożenia stanowi hałas. Najczęściej występującymi szkodliwymi czynnikami chemicznymi w zakładach pracy są tzw. dymy spawalnicze, w skład których wchodzi najczęściej: tlenek węgla, tlenki żelaza, tlenki azotu, mangan.
4. W zakładach nadzorowanych, w warunkach szkodliwych zatrudnionych jest 331 osób, w tym: 330 osób pracuje w narażeniu na hałas, 23 osoby w narażeniu na pyły, 19 osób w narażeniu na czynniki chemiczne.

W zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Oceniając inwestycje poddawane uzgodnieniom, opiniowaniu na etapie projektowym i odbiorowym stwierdza się, iż ich standardy uległy poprawie. Inwestorzy decydują się na zastosowanie nowych technologii i rozwiązań funkcjonalnych, pozyskując tym samym fundusze

unijne. Uzgadniana dokumentacja oraz przygotowywane do użytkowania obiekty były wykonywane poprawnie poprzez odpowiednie rozwiązania funkcjonalne i technologiczne, zapewnienie odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych dla pracowników, większe bezpieczeństwo oraz użyte dobre materiały budowlane.

Zadania realizowane przez Sekcję Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego PSSE w Raciborzu miały wpływ na poprawę stanu sanitarnego miasta, ponieważ realizując swoje ustawowe obowiązki zwracano szczególną uwagę na rozwiązania techniczne, mające na celu zabezpieczenie ludzi przed nadmiernym hałasem, zabezpieczenie ludzi i środowiska przed wpływem zanieczyszczonego powietrza atmosferycznego oraz ochrony zdrowia ludzi poprzez zastosowanie właściwych materiałów budowlanych i instalacyjnych, zagwarantowanie właściwych warunków pracy i pobytu w pomieszczeniach - właściwa funkcja i parametry pomieszczeń.

W zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

Realizacja programów zdrowotnych, akcji, kampanii informacyjno-edukacyjnych, imprez, punktów konsultacyjnych, badań zdrowotnych, porad i szkoleń, jak również informacje przekazywane za pośrednictwem lokalnych mediów przyczyniły się m.in. do zwiększenia poziomu wiedzy uczniów, rodziców, opiekunów, kadry pedagogicznej i społeczności lokalnej oraz do wzmocnienia postaw, zachowań i nawyków prozdrowotnych.

W 2024 roku podejmowane działania dotyczyły m.in. profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych, wspierania prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej, profilaktyki zakażeń WZW B i C, profilaktyki palenia tytoniu i innych uzależnień w tym przeciwdziałania rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków w środowisku młodzieży, zapobiegania zakażeniom HIV i chorobie AIDS, bezpiecznego korzystania z promieniowania ultrafioletowego UV, nadużywania i niewłaściwego stosowania antybiotyków, profilaktyki raka szyjki macicy oraz promocji szczepień ochronnych.

W działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia podejmowana jest współpraca z licznymi partnerami jakimi jak: jednostki samorządu terytorialnego, placówki nauczania i wychowania, zakłady opieki zdrowotnej, pielęgniarki środowiska szkolnego, lokalne media, służby mundurowe, kluby osiedlowe, placówki sportowe i kulturalne.

Działania podejmowane w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zmierzały do pobudzania aktywności prozdrowotnej mieszkańców powiatu raciborskiego, ochrony zdrowia oraz do świadomego eliminowania czynników zagrażających zdrowiu.

Informacja Powiatowego Lekarza Weterynarii w Raciborzu.

Podstawowym zadaniem Inspekcji Weterynaryjnej jest ochrona zdrowia ludzi i zwierząt.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Raciborzu w 2024 r. wykonywał ustawowe zadania zgodnie z opracowanymi planami pracy, pomimo niewielkiej obsady kadrowej, zwiększaniu ilości zadań oraz aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

W roku sprawozdawczym w powiecie raciborskim stwierdzono jedno ognisko wysoce zjadliwej grypy ptaków u ptaków dziko żyjących (łąbędź niemy) w lokalizacji Zbiornika Racibórz Dolny w listopadzie 2024 r. W związku z tym, Rozporządzeniem Wojewody Śląskiego wprowadzone zostały restrykcje obejmujące m.in. zakaz wstępu na teren objęty

zagrożeniem dla obywateli. Podczas miesiąca obowiązujących restrykcji zebrano 88 sztuk padłych łabędzi.

Monitorowanie chorób zakaźnych zwalczanych z urzędu takich jak: gruźlica, enzootyczna białaczka, bruceloza, wścieklizna, choroba niebieskiego języka, pomór świń, BSE itd. zostało wykonane zgodnie z planem.

Na terenie powiatu raciborskiego prowadzono tak jak w roku poprzednim monitoring w zakresie afrykańskiego pomoru świń, polegający na pobieraniu prób od dzików padłych na terenie powiatu oraz przeprowadzono szkolenia rolników dotyczące tej bardzo groźnej choroby. Na terenie powiatu raciborskiego do chwili obecnej nie stwierdzono przypadków w/w choroby.

W 2024 kontynuowano szeroko zakrojoną akcję informacyjną wśród hodowców trzody chlewnej na temat ASF, w szczególności wprowadzonymi przepisami w zakresie bioasekuracji gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną na mocy Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń a także Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/594 z dnia 16 marca 2023 r. ustanawiającego środki szczególne w zakresie zwalczania chorób w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń oraz uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2021/605.

Ze względu na wystąpienie ogniska HPAI i stałe zagrożenie wysoce zjadliwą grypą ptaków prowadzono również wzmożone kontrole bioasekuracji i akcję edukacyjną wśród producentów drobiu rzeźnego, których to ferm na terenie powiatu jest 20.

W roku 2024 na terenie powiatu raciborskiego prowadzony był także odstrzał planowy dzików nadzorowany przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Raciborzu w 8 obwodach łowieckich, dzierżawionych przez 6 Kół Łowieckich, na mocy Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 kwietnia 2024 r. w sprawie wprowadzenia w 2024 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie”.

W roku 2024 Powiatowy Lekarz Weterynarii współpracował z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie ubiegania się o pomoc finansową na realizację innych zadań wynikających z polityki państwa w zakresie rolnictwa i rozwoju wsi, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa, przyznawaną podmiotom prowadzącym działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół. W ramach tej współpracy zostały wydane zaświadczenia 140 podmiotom utrzymującym rodziny pszczele.

W zakładach znajdujących się pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej na terenie powiatu raciborskiego w 2024 r. nie stwierdzono naruszeń, które mogłyby doprowadzić do zagrożenia zdrowia lub życia ludzi. Zakłady te cały czas poszukują nowych rynków zbytu co jest związane ze zwiększonymi obowiązkami pracowników inspektoratu (nowe wymogi, zwiększony nadzór, wypisywanie świadectw zdrowia na partie towaru).

Sprawując nadzór w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt organy Inspekcji Weterynaryjnej:

1) mają w szczególności prawo do bezpośredniego dostępu do danych zawartych w rejestrze prowadzonym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, dotyczących zwierząt gospodarskich oznakowanych, w tym zwierząt z rodziny koniowatych, udostępnianych ARiMR przez związki hodowców koni (Polski Związek Hodowców Koni, Polskie Towarzystwo Kuce Szetlandzkie w Imnie, Stowarzyszenie Hodowców i Użytkowników Kłusaków, Polski Związek Hodowców i Przyjaciół Wschodniopruskiego Konia Pochodzenia Trakeńskiego w Polsce oraz Polski Klub Wyścigów Konnych), a także do wprowadzania do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych informacji o statusie epizootycznym siedzib stad;

2) przeprowadzają kontrole na miejscu w siedzibie stada, w zakresie oznakowania i rejestracji zwierząt, w szczególności wypełniania obowiązku prowadzenia księgi rejestracji, właściwego oznakowania zwierząt i wyposażenia koniowatych w paszporty;

3) wojewódzki lekarz weterynarii właściwy ze względu na siedzibę podmiotu prowadzącego rejestr koniowatych może przeprowadzać kontrole w miejscu prowadzenia działalności przez Polski Związek Hodowców Koni, Polskie Towarzystwo Kuce Szetlandzkie w Imnie, Stowarzyszenie Hodowców i Użytkowników Kłusaków, Polski Związek Hodowców i Przyjaciół Wschodniopruskiego Konia Pochodzenia Trakeńskiego w Polsce oraz Polski Klub Wyścigów Konnych w zakresie prowadzenia zgodnie z przepisami prawa rejestrów koniowatych.

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1082/2003 z dnia 23 czerwca 2003 r. ustanawiającym szczegółowe zasady w celu wykonania rozporządzenia (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie minimalnego poziomu kontroli przeprowadzanych w ramach systemu identyfikacji i rejestracji bydła Inspekcja Weterynaryjna przeprowadza każdego roku kontrole 3% siedzib stad bydła w skali kraju.

Ważnym elementem działalności i realizacji przez Inspekcję Weterynaryjną zadań ustawowych jest prowadzony przez nią nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt.

Inspekcja Weterynaryjna na mocy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt pełni nadzór nad przestrzeganiem ww. przepisów w odniesieniu do wszystkich miejsc przebywania zwierząt. Regularnym kontrolom podlegają podmioty prowadzące działalność nadzorowaną w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, natomiast pozostałe miejsca utrzymania zwierząt podlegają kontrolom doraźnym.

Inspekcja Weterynaryjna kontroluje gospodarstwa utrzymujące zwierzęta, sprawdzając przestrzeganie przepisów o ochronie zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarstw utrzymujących świnie, cielęta i kury nieśne.

W zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt w transporcie, Inspekcja Weterynaryjna prowadzi rejestry przewoźników oraz środków transportu zatwierdzonych do długotrwałego transportu, a także przeprowadza kontrole załadunku oraz rozładunku zwierząt, podczas transportu drogowego, w miejscach docelowych, w punktach skupu, miejscach wysyłki, punktach kontroli i punktach przeładunku. Kontrole muszą obejmować odpowiednią liczbę zwierząt transportowanych każdego roku.

Organy Inspekcji Weterynaryjnej odgrywają podstawową rolę w zakresie bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego. Pozyskiwanie, chów, wytwarzanie, oczyszczanie, ubój,

rozbiór, przetwarzanie, pakowanie, przepakowywanie, przechowywanie lub transport to czynności składowe „produkcji”, nad którymi ma nadzór Inspekcja Weterynaryjna. Kontrole urzędowe są konieczne w celu sprawdzenia czy podmioty działające na rynku spożywczym stosują się do przepisów w zakresie higieny i bezpieczeństwa żywności. W ramach badań laboratoryjnych realizowany był plan badań kontrolnych w kierunku pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt żywych, produktach spożywczych pochodzenia zwierzęcego, w paszach i w wodzie przeznaczonych do pojenia zwierząt. Próby zostały wysłane i przebadane w ZHW w Katowicach lub PIWet PIB w Puławach.

III. Podsumowanie.

W roku 2024 na terenie powiatu raciborskiego doszło do kilku poważnych zdarzeń wśród których można wymienić pożar hali produkcyjnej w Raciborzu przy ul. Łąkowej, wypadek z udziałem autobusu i samochodu osobowego w mjsc. Jankowice, zderzenie dwóch pociągów w mjsc. Kuźnia Raciborska, poważnego wypadku samochodowego w Pietrowicach Wielkich. Na odrębną uwagę zasługuje przede wszystkim opisane wcześniej niebezpieczne zdarzenie jakim było zagrożenie powodziowe we wrześniu ub. roku. Na skutek długotrwałych i intensywnych opadów atmosferycznych wystąpiło wezbranie stanu wody na rzece Odrze gdzie we wszystkich punktach pomiarowych na terenie powiatu zostały znacznie przekroczone stany alarmowe. Znacznie podniesione stany wód występowały na wszystkich rzekach i ciekach w powiecie, które spowodowały lokalne powodzie i podtopienia. Działania związane z akcją przeciwpowodziową na terenie powiatu rozpoczęły się dnia 14 września i trwały do końca miesiąca. Pogotowie a następnie alarm przeciwpowodziowy ogłoszony przez Starostę Raciborskiego obowiązywały do 24 września. Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego pod przewodnictwem Starosty zbierał się zarówno w siedzibie Starostwa jak również w terenie, koordynując działania prowadzone przez wszystkie instytucje włączone w system zarządzania kryzysowego. Działania przeciwpowodziowe podejmowane były w całym powiecie. Najpoważniejsze miejsca gdzie skupiała się największa ilość sił i środków to Gmina Krzyżanowice oraz miejscowości Krzanowice, Kuźnia Raciborska. Sytuację powodziową na terenie zbiornika Racibórz Dolny monitorowali pracownicy RZGW oraz strażacy. Na obszarze powiatu raciborskiego do dyspozycji były również siły zbrojne RP w tym żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej.

W roku 2024 Komisja Bezpieczeństwa i Porządku zebrała się 2 razy, realizując zapisy ustawy o samorządzie powiatowym m.in. oceny stanu bezpieczeństwa w powiecie. W ocenie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku wyrażonej na posiedzeniu w miesiącu marcu br. stan bezpieczeństwa w powiecie raciborskim utrzymuje się od lat na dobrym poziomie.

Kierownik Referatu Bezpieczeństwa
i Zarządzania Kryzysowego

Krzysztof Szydłowski

Przewodniczący Rady

Tomasz Cofała